

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen,
Darabos-u. 7. szám. — Telefon 412. szám
Hirdetések ár szabása szerint vételek fel-

I. évfolyam.

175 szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona,
negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra
1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Vasárnap, december 29.

Bukás előtt.

Három momentumot kell szótá-
tennünk abból, amit Lukács a választói
jogról mondott.

Az első az, hogy a király még
nem adta meg előzetes jóváhagyását
a reakciós választójogi reformhoz, a
második, hogy Lukács még ezt a nem-
zet életébe vágó javaslatot is hajlandó
pandurok kordonja mögött letárgyal-
tatni; a harmadik, hogy ez a képviselő-
ház nem oszlik fel nyomban azután,
hogy a „reformot megszavazta.

Az első dolognak szívünk mélyé-
ből örülünk. Nem is szabad elhinni,
hogy a korona, aki annyiszor ígérte
meg népének az általános választói re-
formot, jóváhagyja azt a sötét reakciós
javaslatot, amit Tisza és hűséges ho-
munkulusza, Lukács, a korona tudta és
akarata nélkül és annak megkerülésé-
vel készítettek.

De Lukács bizonyosra veszi, hogy
ő felsége jóváhagyja a javaslatot és azt
minden körülmények között hajlandó
letárgyaltatni. Még az ellenzék nélkül
is, még Pavlik ur szíves közreműködé-
sével is. Valóban cinikus tréfa ez. A
nemzetnek husába, vérebe, életébe vágó
javaslatot a nemzet kevés számu igaz
képviselőinek megkerülésével, kijátszá-
sával, kidobásával, pusztán egy kor-
rupt választás sáros habjaiból felbuk-
kant klikkel letárgyaltatni. Perverz ötlet
ez és hozzá méltó a másik, az: hogy
ez a Ház még a választói reform le-
tárgyalása után is együtt maradjon.
Hogyan? Egy olyan képviselőház, ame-
lyik önmaga kimondja, hogy az a vá-
lasztói jog, amelynek alapján megvá-
lasztották, idejét multá, korhadt és ása-
tag, még teljes két esztendeig akar a
saját maga által is halálra ítélt választói
jog alapján működni és törvényeket al-
kotni? És az indokolás? Lukács sze-
rint az, hogy az új választójogi tör-
vénynek közigazgatási előkészítése két
teljes esztendőt vesz igénybe. Ez nem

igaz. Ez csak üres kifogás, szemfény-
vesztő halogatás, ugyanaz, ami azelőtt
a statisztikai anyagnak a gyűjtése volt.

Az igazi ok, hogy miért maradnak
továbbra is együtt, hogy sem Lukács,
sem Tisza, de a nagy munkapártnak
egy tlen tagja sem mer a szavazók ele-
kerülni. Tiszától Lukácsig mindannyian
népiszonyban szenvednek. Tudják, hogy
egy új választás még azt a bizonyos
hírmondót sem hagyja meg belőlük és
azért igrékeznek még a legnagyobb
politikai erkölcstelenség árán is meg-
bizó-levelüknek a lejárátát prolongálni.
Ezért, a néptől való félelmükben, üzik
ezt a politikai váltólovaglást.

De vajjon valóban fontosak ezek a
tervek? Az álom, amit Lukács ur a
karácsonyi fa aranyos cökmökja alatt
szőtt - vajjon érvényes-e, vajjon szá-
mit-e? Nem! Mert Lukács a husvétot
már nem éri meg a mostani hivatalá-
ban. Ez pedig nem csupán jámbor óhaj-
tás, ez több annál, ez a tények hatal-
mas erejéből leszűrt pozitív igazság. A
munkapárt alatt már reng a talaj, feje
felett száraz recsegéssel ég a tető.
Minden megmozdul körülötte. Vázsonyi
hatalmas akciót indított meg a nyuzó
adóreform ellen és Horvátországban
máris elbukott a lukácsi rendszer dél-
vidéki pionirja, Cuvaj, a királyi kom-
misszárius. A demokrácia bi námi er-
deje megmozdult és sudár fái elől nincs
menekvés...

De ezenkívül a külső politikába is
csend és rend, nyugalom és békesség
költözött be, a bécsi udvar kívülről fel-
szabadult és a magyarországi rendszer-
és kormányváltozás már nem olyan
nagy ügy a számára, mint volt a há-
borus veszedelem idejében.

Lukácsékban csak az általános baj
tartotta a lelket. A baj elmulik és be-
lölük is elszáll a lélek, mint szökevény
kis madárka. Lukácsból mihamarabb
magánpolitikus léssen és terve nem

lesz egyéb karácsonyi álomnál, amit
reszkető reménységgel, de a megvaló-
sulásnak minden igénye nélküli álmodott
karácsony napjára.

Az esti oktatás.

Iparos inas-oktatásunk reformjához.

A magyar ipar jövője, fejlődése és felvi-
vőzése sok tekintetben iparosainktól függ. —
Szorgalmuk és műveltségük az a két főkérdés,
mely szükséges, hogy munkásságuk nyomán si-
kerek fakadjanak, izmosodjék közgazdasági éle-
tünk. Ezért minden terv, minden jó szándék és
minden kezdeményezés, mely e cél felé tör, —
nemcsak figyelmet érdemel, hanem egyuttal
megszívlelést s a gyakorlati életbe való átvi-
telükért is buzgólkodunk kell, hogy mentől
hamarabb, mentől biztosabban szolgálhassuk
iparunk előrehaladását.

Egyik kereskedelmi és iparkamaránk a
kereskedelmügyi miniszterhez küldött jelentésé-
ben rámutatott a mindinkább érezhető tanonc-
hiányra, jelezte az ebből származó következmé-
nyeket, nem mulasztván el természetesen, hogy
egyuttal közölje azokat a terveket, melyekkel a
bajokon segíthetnénk. A fölvetett javaslatok kö-
zül a legérdekesebb abban a feleletben van, a
melyet az említett kamara erre a kérdésre adott.
„Miképen lehetne a kereskedő és iparos tanonc-
ccknak megfelelő előképzettséget biztosítani és
miképen lehetne ezeknek értelmi és morális
színvonalát emelni?»

Az említett iparkamara mindenképpel a
népoktatási törvény olyan végrehajtását köve-
teli, hogy a gyermek 12 éves koráig feltét-
lenül látogassa az iskolát; szükséges, hogy az
elemi és középtoku oktatási anyagát a jelen-
leginél több gyakorlati szellemmel töltsék meg,
létesítsen a kormány és a társadalom mellet
több inas-otthont s a tanonc iskolák keretében
történjék gondoskodás arról is, hogy az ina-
sok testi és erkölcs inveléseért vasárnapon-
ként önképzőköri összejöveteleket rendezze-
nek, melyeken az idősebb segédek szaknába-

Butorok

legelőnyösebben a **Csapó- és Plac-utca sar-
kon** levő **Butorcsarnokban** szerveztek be.

Uj évre

Névjegyek

gyorsan és jutányos árban készülnek
Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában
Darabos-u. 7.

vágó és egyéb dolgokról felolvasásokat és előadásokat tartanak.

A javaslatokhoz fűzött indoklás részletezése nélkül is ezek valóban mind olyan dolgok, melyekről érezzük, hogy inas-oktatásunk emelésére föltétlenül üdvös hatást gyakorolnának s hozzájárulnának tökéletesüléséhez.

Eget őbaja tanonciskoláinknak az esti oktatás. Iparos tanoncainknak a megérdemelttel rosszabb a hírük. A műhelyből iskolába menő inas, megszabadulván a házi fegyelem alól, kissé szabadabban érzi magát, itt-ott az utcán föbbet enged meg magának s a nevelélenélbe, a vésott, romlott erkölcsű, különösen a tanításról az átérőben, az esti órák sötétjében, a bünt elledni látszó takaró alatt, rendetlenkedik s ezért a társadalom általánosító ítélete azokat sújtja, akik becsületére válnak az iskolának, tanítóknak, mert példás — dacára, hogy kifáradt testtel és lélekkel mennek a tanítás óráira — magukviseletével, szorgalmukkal arról nyugtanak biztosítékot, hogy idővel derék, becsült tagjai lesznek iparososztályunknak.

Ezek az állapotok változtatnunk kell. Iparos inas-oktatásunkra is hovatovább, az eddiginél még több figyelmet kell fordítanunk, még nagyobb áldozatot kell hoznunk, ha akarjuk, amint hogy akarunk, hogy az, kiegészítve a műhelyben nyert oktatást, emelje annak a jövőbeli iparosnak becsüségét, fokozza és erősítse lelkesedését és szeretetét élet-hivatása iránt és tegye jó korán előtte világossá azokat a feladatokat, melyek megoldása reá vár.

A baj orvoslásához szükségesnek tartjuk, hogy a mostani esti tanítás a délutáni órákban történjék.

A szülőknek egy jó része még mindig idegenkedik iparos pályára adni gyermekét. — Miért? Mert alig lát olyat, ami biztatná: ne félj, ott sem romlik el gyermeked; gondos, szerető kezek vezetnek választott ipar megtanulásában s értelmi és erkölcsi nevelését korszerű iskolában, buzgó, lelkes tanítók végzik.

Ha a művelt szülők is látni és tudni fogják, hogy gyermekük az esti órákat meszterénél vagy nála, a szülői házban tölti, nem félhetik rossz társaságtól, mert fiuk nappal, a világosság ellenőrzése és tegyelmező hatása alatt tanul s olyan helyiségben, melyben ülniök nem kin, hanem lelki gyönyör, mely ép úgy emeli őket, mint a falusi gyermeket a magaszépen épített iskolája: nyugodtabban és bizalommal adják ipari pályára gyermekeiket.

S ha arra törekszünk, hogy minden iskolánk — kezdve az óvodától föl az egyetemig — külsejében úgy, mint belső berendezésében emelő hatással legyen a beléje járóra: azt hisszük, elérkezett már az ideje, hogy e tekintetben inas-iskoláinkra, ezekre a hamupipókákra is gondoljunk hasonlóképen.

Hozzunk áldozatot az önálló iparos inasiskola megépítésére, tanítsuk inasainkat a napali órákban; e kezdeményezések sikere el nem maradhat.

A presbitérium választ

Rét napos ülés.

A debreczeni ref. egyház presbitériuma vasárnap délelőtt 10 órakor és folytatólagosan, hétfőn délután 3 órakor ülést tart, amelynek legfontosabb tárgya az egyházi tisztviselők megválasztása lesz.

A gyűlés tárgysorozata a következő:

Jelentés arról, hogy a folyó évi december hó 8. napján tartott presbitéri gyűlés jegyzőkönyve és végzése december hó 11. napján hitelesítettek. Kiss Lajos tanító lemondása a presbitéri tisztról. Kiss Ferenc hittanszaki tanár válasza a meghívóra. Horkai Margit tanító válasza a meghívóra. Beiktatás.

A pénztári hivatal jelentése Simon György né adományáról. Az egyházi ügyvéd jelentése néhai Kóber Györgyné 500 K, meg 500 K hagyományáról. Az egyházi ügyvéd jelentése néhai Zeffler István 400 K, meg 200 K hagyományáról. Esperes körlevele alapján szervezés a nagyváradi református tanítóképző egyházkerület képviselőjére. Küldöttség jelentése a módosított szervezeti szabályzatról.

A főjegyző megválasztása 6 évre. Az aljegyző megválasztása 6 évre. Az ügyvéd megválasztása 6 évre. Az egyházi pénztárnok megválasztása 6 évre. A pénztári ellenőrnek megválasztása 6 évre. A számvéző megválasztása 6 évre. Az árvák gondnokának megválasztása 6 évre. Az iskolagondnok megválasztása 6 évre. A gazdasági gondnok megválasztása 6 évre.

A Debreczenben felállítandó diakonisszáképző intézet tárgyában felkért kerületi bizottsági 1911 november 6-án tartott ülésének jegyzőkönyve és az egyházkerületi közgyűlés ez évi határozata a kiküldöttek meghatalmazása tárgyában. A parochiális bizottság előterjesztése a parochiális körök módosított beosztása tárgyában.

Az iskolaszék végzése a tanítói szakkönyvtár létesítése tárgyában. Az iskolaszék végzése a tanítói helyettesítésekre kívánt szabályzat mellőzéséről. Az árvügyi bizottság jelentése az ez évi ruházásáról és tanszerekről. Az iskolaszék végzése a pallagi iskolában a vallás- és ének tanításáról. Az iskolaszék végzése a iparos tanonciskolában új vallástani csoport létesítése tárgyában. Az iskolaszék végzése az előadó igazgató tanítói állásra ajánlás tárgyában. Az iskolaszék végzése a népiskolai házirendszabályzat kinyomatása tárgyában. Az iskolaszék végzése arról, hogy a VI-ik osztály tanítói a végbizonyítványok díjának elvesztéseért kárpótoltassanak.

Iskolaszéki elnök jelentése a csapókül-Tvároson és Tégláskertben építtetni kért iskolákra vonatkozó ótanács határozatról. Iskolákra

Kis mesék.

— Az «Uj Debreczen» tárcéja. —

.... Szomorú vagyok mademoiselle, elszökött tőlem a hangulat és nem tudom már sehol megtalálni. Egyszer — nemrég volt — hoztam csapott térsul a szürke vándorláshoz, azután belevéjtá magát a ríktó színek közé a feketeség és azóta a megtépett szárnyakból mindig hull a toll. És keresem az elhangzott zörgés meleg akkordjait, kutatom az elsuhanó hangulatokat. Mindig keresem, mindig üzöm, — ezért megyek a déli napsugár alá, ezért várom az éjszaka csillagsugaras derűjét, ezért szeretem a hajnalt, talán ennek a kék pírás kíváncsisága vissza hozza... Nem találom és ahogy elolvadt a szűz fehér hó és hideg téli eső csapkodja a vén falakat, szomorúan hívom vissza az álmokat, ébrándokat... várom királyi asszonyomat...

A hideg élet elkezd kacérkodni, meglöbentti páros selymeit és — hiszen van-e szebb asszony az életnél? — futunk a sejtelmes, és vágykeltő suhogás után. Ahogy unottan, cinkus hidegséggel jártam az élet útját, engem is megfogott és visz a suhogás. Megyek utána mámorosan, elfojtott vérvágyakkal, lenyűgözött akarattal, gyáván, igen, gyáván, mert most félni kell, talán alkudni sem lehet. Az árat nem én tartom drágának. Hiszen én az egészet, a multat, a jövőbe simuló jeleni, mindent, ami ma még végtelennek látszik, milyen boldogsággal adnék oda egy pillanatnyi örületes életért. — Életért, amely az volna, aminek megfogadtam, aminek megfestettem a képzelet szintontó esztétével, az akarás csodás színeivel... De a gyáva-

ság ráteríti szürke szemfedőjét a vágyakra, az akaratra, mert mi lesz, ha holnap nincs, ami ma még a nyári nap forr ótűzével omlik rám? Miért is a legnagyobb parancsoló az élet? Miért nem mutathatom én az utat, amin a magam kás sorsának át kell futnia? Ó, akkor vakmerő lennék. Ha a föld szívének megdobbanását érezném is az ezrek lelken fakasztott féjdalmak fölött, kacagva, rohanva vinném királyi asszonyom az én világom, az örök mosolyok, a meleg szépségek országa felé.

Csendes, álomzenés éjszakákon, ahogy mindig visszacsendül hozzám az elrobbogó kocsi zörgése, megholygatom a régi emlékek száraz avarát. Meggyujtom az emlékezés szövénekét és a lángoknál világítok a mely avarba, a honnan meghalt, eltemetett álmok meleg lehellete csap felém. Színes lángokban száll felém az első szerelem elégett tüze, amely régen, ifjú véggyások idején először testtette elem azokat a fantasztikus képeket, amelyek után kábult vágyakozással rohanunk, valahányszor új, izgalmas gyönyöröket ígér az élet. Elmult az első szerelem, elmosódtak a színei, az idő lemarta róla az emlékezés zománcát és rátette magát a vénség vastag patinája, amely jobb, nyugalmasabb temető a hideg földnél. Az első asszony lelkéből kiáradó forróság már régen kihűlt, kacajának édes csendülése régen elmult, az élet érszántott rajta és visszavezette a legénytanérról a szentnek keresztelt tűzhelyhez. Azután jöttek új álmok, új véggyodások, de nem tudta még a mindennél erősebb idő sem lekoptatni a lelke mélyén rejtőző óhajtasokat egy látszóság, egy kis tavaszi álom után. Hideg örömhök, láztalan gyönyörök sivar útján most a lelkembe sugárzott egy meleg tekintet és azóta

új, mindig sóvárgott szépségeivel bontakozik ki a zengő szép élet. Itt vagyok és itt maradok, ha összeomlik is minden körülm...

Küldje el mindennél drágább mademoiselle az ajkáról azt a hideg, büszke mosolyt, ami edarebbent most, amikor az élet egy kicsit fáradt és sokat csatázott vándora, kívágyakozott és átélte házard, lélekfontó világból a kivételes szépségeért folytatott lihegő nehéz tornából és egyszer virágillatban, rózsalevelek között szeretett volna megpihenni. Ne moslyogjon és ne hárítsa el finom és mégis parancsoló gesztusával a gondolatát ennek a lehetetlenségnek, ami — nem bűn bevallani — eldorbézolt éjszakák pohárcsengése és nótaszava között ki tudja hányszor vágott utat a lelkehez. Nézzon ki most, amikor ez a gondolat odajutott a meleg szívéhez, nézzon ki a csatakos, sáros utcára és higgye el, egy ember sem azért cipeli az élet nehéz igáját, hogy ott haljon meg mellette. Mindegyik lelkét az a vágy teszti, hogy egyszer elkerüljön onnan és az életet fogja maga helyett igába. Az élet nem szokta teljesíteni, amit várunk és akarunk tőle. Most sem fogja teljesíteni, haragudni se lehet rá, gyűlölni se szabad érte. Hiszen megadja az utat mindig a megalkuvásra is, miért nem álkuszunk meg idejében vele?

.. Nehéz súlyjal nehezedik a lelkekre a soha meg nem dönthető, változhatatlan bizonyosságnak a tudata: délibábos kép után indultam, a levegő magasságában eltűnnek majd a színek és én tovább megyek sivatagok nehéz útján egy kép, egy szép álomlátás után. Ó, hiszen ha a mindig keresett nagyság egyszer

„APOLLO“

mozgó színház.

Piacz- és Miklós-utca sarok.
Folytonos bemenet! Telefon 762

Hétfőn és kedden nagy Szilvesteri műsor:

ÖRÖK TANULSÁG.

Színmű 4 felvonásban.

RANG és SZIV.

Dráma 1 felvonásban

és a remek 2 órás műsor.

HIREK.

Protzné telet.

Protzné nyarall, tehát teletnie is kell. Hát hogy is ne, csak vissza kell szereznie azt a néhány kilócskát, amit a nyaralás alatt elveszített. Ha így tart tovább, eredményei is lesznek a teletésének.

Mert Protzné szép asszony, ám tetszik tudni. Szép, nagy házban lakik, tágas, szép szobákban. Kényelmes az élete uracskája oldalán, aki nagyon mogorva, komor ember és nem érti meg az ő kedves feleségét — no de annál duzzadtabb a pénztárcája.

Protzné teletésének sok fázisa van. Nyárban is édes a szerelem, de kétszerte édeesebb télen a meleg, intim szobácska kandelabójánál. Ha a nyár kellemes, akkor a tél elragadó, — így gondolja Protzné és így magyarázza meg neki a szive tanítója is. — Mert Protzné tapasztalatlan volt ám a szerelemben. Tanítóra volt szüksége. Egy szép, derék emberre, akire nem gyanakszik az ura. Protz jámbor és nem gyanakvó. Hísz a feleségének. A felesége pedig úgy ropogtatja, törli a házasságot, mint diót szokás törni hosszú téli éjszakákon...

Hja, ilyenek az éjszakák, a hosszú téli éjszakák! Protznének eleme az éjszaka, vagy legalább is az este. A meleg, gyönyörű téli este. De azért jól érzi magát nappal is. Szép prémes kabátját magára veszi és kóru-tra indul. Megakarja hódítani a sziveket. Amint végiglibeg könnyű (80—90 kilós) természetével, így szól, aki csak látja:

— Itt megy a szép Protzné!

Ha az urával megy, irigyli mindenki az urát. (Pedig jobban irigyelhetnék a gavallérját.) Barátságos összejövetel, színházi esték, dísznóták is tartkítják a téli napok változatosságát. Protzné nem zárkózik el ezek elől sem ridegen. Karácsonyra ajándékot is kapott. (Természetesen az urától, a gavallért pedig ő ajándékozta meg.)

Ezért a pár sorért pedig én fogok tőle egy kis szidást kapni. (Bár bankókra válthatnám fel szavacskáit.) Mulasson jól kedves Protzné, Debreczen legszebb asszonya!

(Sztinx.)

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap, vasárnap a református templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban prédikál Demeter Gyula s. lelkész, délután Csűrű István hittanhallgató, Kistemplomban 9 órakor Hajdu Gyula s. lelkész, 11 órakor Kolozsvári Mihály s. lelkész, a Kocsuth-utcai templomban Gáborjáni Szabó Gébor s. lelkész, délután Zámory Sándor: hittanhallgató; Ispótflyi templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, délután Fekesháza Jenő hittanhallgató; a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Csapókeri imaházban Kovács János vallásokt. lelkész, a Homokkeri imaházban Boér Károly vallásokt. lelkész.

— **Helgettesítések a vármegyén.** A Miszkoczy Lajos nyugdíjaztatása folytán megüresedett szolgabírói állásra Domahidy Elemér főispán erdőbényei Ethey László dr. I. osztályú közigazgatási gyakornokot, ennek helyére Csíha Endre dr. II. oszt. közig. gyakornokot s ennek helyére Kovács Gébor jogszigorlót díjtalan közigazgatási gyakornokká nevezte ki.

— **Az új törvényhat. biz. tag igazolása.** Hajduvármegye igazoló választmánya Nagy Gáboré inoklete alatt mai napon tartott ülésén Nábráczky Béla vármegyei aljegyző bemutatta a Htolyó évi november hó 30-án Hajduszentlászlón törvényhatósági tagnak megválasztott Várady Gusztáv megválasztásáról felvett jegyzőkönyvet. Az igazoló választmány a választást igazolta.

— **Talált pokróc.** Téglés községben egy kétcsikos sötétszürke színű pokrócot találtak. Igazololt tulajdonosa f. hó 30-ig a községi elöljáróságnál átveheti. Ha ezen határidőig tulajdonosa nem jelentkezik, akkor 1913. évi január hó 12-én délelőtt elárverezik a község házában.

— **A Magyar Király kórtulajdonosa** ma és következő napokban Budapest legjobb hangyzenekara muzsikál Fehérvény Margit vezetése alatt Puskás Otília cimbalom szólista közreműködésével. A pártfogást kér Haussner Károly karmester, Erős Jakab kávé.

— **Apró lopások.** Egyre szaporodnak a kisebb-nagyobb lopások. Ma is két ilyen esetet jeleztettek be a rendőrségen. Így özvegy Uveges Sándorné Darabos-utca 35. szám alatti lakos panaszt tett ismeretlen tettes ellen, aki f. hó 27-én este a terraszáról 12—14 korona értékű kimosott ruháit ellopta. — Özv. Meinert Lajcsné Varga-utca 10. szám alatti lakosnak megintén az a bizonyos ismeretlen tettes a baromifekretceből két darab tyukját ellopta.

— **Házasságközvetítő, aki nem hoz házastársat.** Nagy panaszszal, szomoru arccal állított be ma délelőtt a rendőrségre B. Zs. hajduhadházi lakos és elpanaszolta, hogy nagy az ő baja. Egy W. S. debreczeni ember ugyanis azon ürügy alatt, hogy ő házasságközvetítő, házastársat ajánlott neki és az előleges költségekre 10 koronát felvett tőle. Már előre örült a szép menyecskének, de a furfangos álügynök nem tett semmit, hogy a házasság létrejöjjön és hozzá még a 10 koronát sem hajlandó visszaadni. Így tehát se pénz, se feleség. A rendőrség az eljárást megindította.

— **Jótekonyság.** A Jótékony Nőegyleti árvék karácsonyfájára adakoztak: Fráter Erzsébet 28 db. delain kendőt, Sass Béláné 27 db. kézimunkatartó fadóbozt, Berger Mórné 50 db. zsebkendő, 30 db. almát, Szele Györgyné 1 doboz süteményt, Veszprény Zoltánné 13 koronát takarékperselybe, dr. Nagy Gáborné 2 füzér füget, egy kosár diót, 22 db. almát, Szabó Kálmánné 1 doboz cukorkát, Karay Sándorné 2 kg. cukor, 2 db. kalácsot, Sesztina Jenőné 27 db. betéti könyvre egyenként 3K-t, Czobor Károlyné 1 doboz mézet, Joó Istvánné 2 K-t, Szalay Józsefné 2 koronát és egy kosár diót, Béressy Sémuelné 2 K-t és egy kosár diót, Kerekes Gergelyné 2 koronát, Bányai Péterné 1 pár kappant, Glück Izidorné 6 doboz teasüteményt, 1 doboz cukorkát, Ungváry Józsefné egy pár csirkét, 2 db. disznófejet, Hfj. Gyarmathy Istvánné 1 doboz cukorkát, Rauchbauer Jenőné 1 doboz teasüteményt, Freudenfeld Rudolfné 1 koronát, Varga Pál 5 koronát, Hortobágy-gőzmalom 10 kg. nullás lisztet, Első debreczeni gőzcukorkagyár 2 doboz cukorkát, Balogh Istvánné 10 koronát és 2 véka lisztet, S. Szabó József 4 koronát, Turai Farkas 5 koronát, Fazekas Sándorné 22 db. narancsot, 1 doboz cukorfigurát, 3 füzér füget, özv. Szallér Ferenczné gyűjtéséből: — Győrffy Istvánné 3 véka búzát, Kertész Lászlóné 1 zsák tengerit, Balogh Istvánné 1 véka búzát, 1 zsák tengerit, Varga Imre 2 zsák tengerit, Harmati Pál 5 darab könyvet, N.N. 10 koronát karácsonyfájára. Mindez adományokért hálás köszönetet mond az árvaház elnöksége.

— **Villamos világítás, motorberendezés, villamos csillárok a leg egyszerűbbtől a legmodernebb kivitelben, mélyen szállított árak. Eredeti Wolfram-égők 10-től 50 gyertyáig K 130 Fazekasnál Piac u. 77 Telefo: 567.**

— **Díszes gyűjtemény.** Mindazok, akik ressz fuvódásban, lefújásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Móli-kéle sebész-porok” használatával Mihal Dózsa győzelmet érnek el. Egy doboz ára 2 korona. Széki-küldés naponta utóvétel. Mól A. gyógyszerész és kir. udvari szállítótól, Bécs I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerészekben hozzáférhető. A készítménye az ő jelvényeivel és aláírásával kérésre.

— **Karácsony után.** Szürke, borongós téli napok gyermeke volt a szent karácsony ünnepe. Mintha hiányzott volna az a meghitt, családi hangulat ezekből a napokból, amely nézkor olyan megejtő melegséggel töltötte be nyugalmas óráit. Valami szintelen, sívár muzsika akkordjai keseregtek be a megnyugvás ünnepébe, valami a nőnör, valami a feszült politikai élet hangulatából. A súlyosnak érzett pénzkrisis izgalmas jövő-gondjai ott lebegtek a karácsonyfa gyertyáinak az enyhe fényében s ez a fájdalmas rezgés átszűrődött az emberek lelkebe is, hogy az örömek poharába belevegyítse a gondok keserűségét. Hiába. Nem várt jót és nem is kapott jobbat az ünneplő világ. Majd talán a jövőben, majd talán akkor, amikor elszáll fejünk felől a minden-gondok sötét madara. Mi még tudunk és akarunk remélni.

— **Öngyilkos fiatal asszony.** Báránról jelentü tudósítónk: Szomoru családi tragédia tartja izgalomban a község lakosságát. Kátóna Sándor tíz év előtt nősült s házassága hosszú időn át gyermektelen volt. Nemrégien kis fia született az asszonynak s azóta türehetlenné vált a családi élete; az ura hűtlenséggel gyanúsította. Az ünnepek előtt anyjára elkeserítette a fiatal asszonyt az ura gyanúsítása, hogy karácsony napján felakasztotta magát. Mire észrevették, halott volt.

A kiváló bőr- és bőrteljesítő gyógyszer

SALVATOR

— és hólyagbajoknál, hólyaggyulladásnál, cukorbetegségnek, vese-
hennél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Felhasználás: mindenkor szigorúan. — Készítéskor a legújabb tudományok és gyógyszerészetek
FOLYTONOS ÁGOST Szeged-Liptói Saluator Gyógyszer-Fabrikája, Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

CSARNOK

A nevelő.

Regény.

(8.)

— Esküszöm! — Meg van most elégedve?

— Meg.

— Teljes a kibékülés?

— Teljes.

— Csak hogy én egyszer valahol azt olvastam, hogy sok nemzetenél a kibékülések alkalmával nagy szerepet játszik a békecsók. Nem divik-e Angolországban is?

Mielőtt Ottilia felelhetett volna, megnyílt a szalon ajtaja és vörös selyem pongyolában Stehlingné asszony, a házurnője suhogott be.

Berthold a háziasszony beléptekor hamar leküzdte zavarát. A szokásos üdvözlő szavak után, melyekben Stehlingné különös örömeinek adott kifejezést a doktor megjelenése fölött, kiről Wallroth tanár annyi szívet és jót beszélt, hogy szerencséjének tartaná, ha fia mellette megnyírna, a ki a kömbölyű asszonyka, kiről joggal lehetett állítani, hogy java korában van, helyet foglalt az alacsony kereveten. Berthold vele szemben egy karosszékre ült, míg Ottilia távozni készült.

— Nem lenne szives itt maradni, kisasszony? szölt utánna zavart nem ismerő kegyetlenséggel a doktor. Az ön ítéletére vetem a legnagyobb sujt ama paedagogiai kérdésekben, melyek most valószínűleg fel fognak merülni.

Ottilia kérdő tekintetet vettett urnőjére és midőn ez beleegyezőleg intett fejével, újra helyet foglalt.

— A kisa szonnyal ug anis volt már szerencsém néhány neveléstani kérdést megvitatni, folytatá Berthold, a háziasszonyhoz fordulva. Nézetünk nagyrészt megegyezők, csak attól tart a kisasszony, hogy nagyon is bátortalan vagyok és nincs eléggé biztos felépésem. És ebben igaza lehet. A paedagogia nem szakmám, meg aztán kevesei is forogtam a világban; de úgy hiszem, lassankint majd csak beletalálom magamat új helyzetembe.

A miat legkevesébe sem aggodó, sietett megjegyezni Stehlingné. Wallroth tanár ur volt szives velünk az ön feltételeit is közölni.

Ez nagyon szép volt Wallroth tanártól, hanem Berthold maga is szeretne volna tudni, melyek tulajdonkép az ő feltételei.

Folytatjuk.

A szerkesztésért felelős Voith György.

Vezérképviselő

egy nagyobb gyár részére azonnali belépésre kerestetik. Szorgalmas és intelligens uriember, aki jó bizonyítványokkal igazolni tudja, hogy üzletszerzésben eddig is kiváló eredményeket ért el,

magas jutalékkal

felvétetik. Ajánlatok német nyelven küldendőek: „O. 5818.“ Haasenstein Vogler A.-G. Wien I. címre.

NYILT-TÉR

Serravallo's

Vasas Kina-bor.

Kittüntetve 1906. évi bécsi Hygienikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erősítő-szer gyengélkedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étvágyerjesztő idegerősítő és vérjavító szer.

7000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLÓ cs. kir. udvari szállító Trieszt-Barkola.

Kapható a gyógyszerárakban 1/2 L. üvegekben 2:60 Korona 1 L. üvegekben 4:80 K.

Borivóknak a bor keveréséhez!

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SAVANYUVIZ

kömbölyű

a bor savanyúságát,
hisz holmosen pongó.

Nem fusti a bort.

Alapított 1901-ben.

Horovitz Zsigmond

két szedőgép és villamos erőre berendezett

könyv- és műnyomdája

DEBRECZEN, Darabos-u. 7.

Telefon 412.

Telefon 412.

„UJ DEBRECZEN“

politikai napilap kiadáshivatala.

Telefon Interurban 412.

Készít a
legrövidebb idő
alatt és legju-
tányosabb ár-
ban mindenféle
nyomtatványt.

NÉVJEGYEK,
Eljegyzési,
Esketési és Bál
meghívók
elismerő leg-
jutányosabb
árban.

Ludaser János

adi, pipero csipke
és rövidaru üzlete
(Városház épület)

Szalag, csipke, keziyü, ritikul, arcfátyon
harisnya és
párisi ujdonságokban.

Uj! 1912 év szenzációja! Uj!
D. R. G. M. No. 526081.

Uj évi viccz-kártyák

még eddig nem létezett dolgok, minden kártya
egy ujdonság! Felülmúlhatatlan humoros és
szenzácziós, minden lelkisebb küldemény is
jól szortirozva, minden kártya borítékban.

Mi vagyunk az egyedárusítók!
Képviselek minden vidékről felvételnek.

75 fillér beküldése mellett 10 eredeti minta
25 drb 1— kor.
150 drb 1-75 kor. **Habigherst & Co**
100 drb 3— kor. **Bochum I. W. postafió. 49**
Utánvétele 40 fillérrel több.
Fizetés gyanánt levélbélyegeket is elfogad.

OH JAJ!

Megójt az átkozott
köhögés.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

és elnyálkásodás ellen
gyors és biztos hatásuak

EGGER Mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Próbadoboz 50 fill.
Doboza 1 és 2 K.

Kapható gyógytárakban és drogeriákban.

ÉLJEN!

Egger-mellpasztilla csakhamar
meggyógyított!

Fő- és szétküldési raktár: Dr. EGGER LEÓ és EGGER I. Budapest, VI. Révai-u 12

Kapható Debreczenben: Arányi Árpád, Batári Imre, Grósz Nagy Ferencz, Harsányi Lajos, Kóczián Dezső, Kováts L. Nándor, Kubek Sándor, Mihálovits Jenő, Reichard Sándor, Ságiv Ferencz, Steiner Manó, Tóth Béla gyógyszerárakban, Jóna és Jóna Központi drogériákban

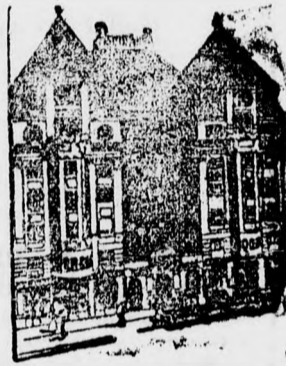
HIDVÉGER ANTAL Foglalkozik
bank és váltóüzlete **az összes**
Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz. **bankügyletekkel**
TELEFON 416. szám.

Grand HOTEL ESPLANADE SZÁLLODA Nagy Budapest,

III. Zsigmond-utca 38-40.
Telefon 130-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)

A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült
hat emeletes szálloda pazar fényvel **250 szobával.** Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-
berendezett meleg víz, villanyvilágítás, Lifték, külön olvasó-, tár-
salgó-, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház.
Penziónrendszer is. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas. A vonatkoz saját autojáratok.
Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak. Szives pártfogást kér **Pallai Miksa,**
Uri és női fodrász a háznál. igazgató tulajdonos.

"U.K." TEAS
ANGOL KIRÁLYI
UDVARI TEA
AZ UNITED KINGDOM
TEA COMPANY LONDON
A VILÁG
LEGJOBB
TEAI!

Főraktár:
CSANAK JÓZSEF cégénél.

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gummi-
görcsér-harisnyák, egyeneskörtők, testgyógyászati gépek
műlábak, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas fel-
szerelések, masszáló- és villanygépek a legmegbízha-
több minőségben csakis

Alapított
1856.
Telefon 996.

PISOHR PÉTER ÉS TÁRSA Részv.-Társ. cégénél
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 6. szám szerz-
hetők be. Most jelent meg legújabb képes árjegyzékét ki-
vánata bérmentve titoktartás mellett azonnal küldjük.

Hirdetések

jutányosan felvétetnek a kiadóban.

Darabos-utca 7. szám.

Kartelen kívül.
MEZŐ ÁRMIN
Épületefa, deszka és cserépkereskedése
Wesselégyi-tér 6. sz. alatt
(Berta-gőzmalom mellett.)
Kartelen kívül, tehát olcsó árak.
Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét
nállam szerezzé be.

R*WOLF
Magdeburg-Buckau
Magyarországi Képviselete:
Budapest, V., Báthory-utca 18
Szabad, túlhevített gőzű
LOKOMOBILOK
Wolf eredeti szerkezete 10-800 lóerőig
Bármely gyártelep legelőnyösebb üzemgépe

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmagasabb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK, gyomorérv, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VÉRTOULULÁS, aranyár és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegettek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sósborszesz nevével, mint a fájdalom-összlapító bedörögölés-szélkötő, szesz és a meg-hűlés egyéb következményei-nél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legújabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökerekes gondozásért és ápolásáért egy gyermeknek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyével van ellátva.

Fő-székfűdés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetők. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

Apró hirdetések.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, aszalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Érettségizett fiatal ember délutáni foglalkozást keres lehetőleg ügyvédi irodában. Ajánlatokat „500“ jellegre a kiadóba.

OhCSU és jó órák ékszerek legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Ádám órás és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanot órajavitások legolcsóbban eszközölhetnek.

Diszes kirakatállvány teljes felszereléssel eladó. Megtekinthető Falk kefégyár városi üzletében Széchenyi-utca 1.

Egy tisztességes szorgalmas magányos nő felvétetik tanyára baromfi tenyésztésre. Cim a kiadóban

Béres családok kinek fia kondás is lehetne felvétetik Tizenháromváros-utca 28.

15-20 darab máhát teletelésre átvennek Hegedűs György Elep, tanyaszám 110.

Legelőzőbb és legjobb hatású

Hashajtó

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkáliszótól, a legjobb sikerrel használják az altest-bántalmánál, könnyű székletet szerezni egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzése, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, egy tekerés 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzattól óvakodjunk

„Neustein Fülöp hashajtó pilulái“ tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szeut Lipót védjegye a Philip Neustein gyógyszerész aláírásával fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kel lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza,

Sz. - Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Debreczenben: Kubek Sándor Mihailovits J., Muraközy László, Aranyi J. gyógyszerészeknél.

25000 óra

1 drb kor. 2-50.

Legújabb párizsi fazon, 36 óráig pontosan járó, aranyozva, 18 karátos aranyból, 3 évi jóállással csak kor. 250, 2 óra kor. 480, 5 óra kor. 1130 Egy legújabb fazonu párizsi aranyozott láncz 50 fillér, - láncz kor. 125.

Koczkázat kizárva. Nem tetszőért a pénz vissza.

Utánvét mellett szállit az óra áruház:

A. KAPELUSZ

KRAKAU (Ausztria) Dietelsgasse 57-882.

MAGYAR-HORVÁT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R-T. FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Ca. telnuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés

Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapesti felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, Ugyancsint Venezia-ban és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano, felé stb. stb.

A gőzhajók minden kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi menetjegyi iroda, Budapest (V., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókirodái.

Molnár Mihály

szűrszabó Péterfia-utca 24.

Elsőrendű erdélyi szűrposztóból készített kitűnő szűrők 1913 február közepétől

végzőrraktár

ahann-n készpénzért olcsó és kitűnő minőségű szűrposztó kapható

Egy okos fej

elsajátítja azon vízmányokat, melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt megajándékozta.

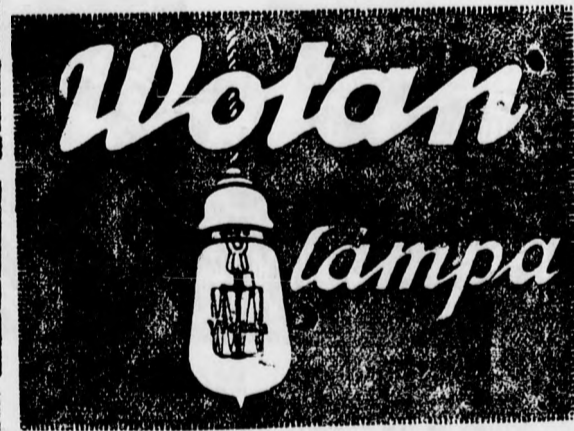
Dr. Oetker sütőpora a 2 f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudlappora a 2 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utőteleket nyújt.

Dr. Oetker vaníliacukra a 12 f. csokoládé, tea, pudling, tej, mártás és eréme vaníliázására szolgál és teljesen pótolja a drága vanília esővet. Egy csomag tartama 2-3 jó vanília-csönek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagban. Kapható minden elismert üzletben, valamint drogériában. Venyek ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

„Huzott drótzállal,

kb. 75% áram megtakarítás

Törhetetlen!

Magyar

Siemens - Schuckert - Művek

Budapest, VI. Teréz-körút 36"

Kapható:

Molnár Testvérek-nél.

DEBRECZEN, Egyház-tér 2.